

שו"ת אגרות משה יורה דעה ח"ב סימן קכד ז"ה אבל לפ"מ

גר שלא קיבל עליו דקדוק מצוה אחד, אם הגרות בטלה אפילו בדיעבד.

אבל לפ"מ שבארתי בחדושי בשביל הקושיא דהא גר כשלא קבל אף דקדוק אחד אין מקבלין אותו כדאיתא בבכורות דף ל' ומשמע שגם כשקבלו אותו אינו גר מדלא הוזכר שבדיעבד הוא גר, וגם מרמב"ם פי"ד מאי"ב ה"ה שכתב ואין מקבלין גר תושב אלא בזמן שהיובל נוהג אבל בזה"ז אפילו קיבל עליו כה"ת כולה חוץ מדקדוק אחד אין מקבלין אותו, הרי משמע שאף לחשיבות גר תושב אין מקבלין אותו ואם היה נעשה בדיעבד גר צדק לא שייך לדון כלל מדין גר תושב דאם קבלוהו הרי הוא גר צדק ואם לא קבלוהו גם בדבר גר תושב אין לדון, וגם הא דין גר תושב ליכא כלל בזה"ז אף כשקבלוהו בדיעבד כדמשמע בערכין דף כ"ט דלא הוזכר כלל לשון אין מקבלין אלא תניא רשב"א אומר אין גר תושב נוהג אלא בזמן שהיובל נוהג וכדפרש"י אין גר תושב נוהג שיהא ישראל מצווה להחיותו הרי לשון זה על דיעבד שקבלוהו אין עליו דין גר תושב וגם הלמוד דר' ביבי אתיא טוב טוב הוא לדיעבד, ורק הרמב"ם נקט לשון אין מקבלין משום דגם לשון זה משמע גם לדיעבד ונמצא שאף גר תושב לא הוי וכ"ש שאיננו גר צדק. ואף שהכ"מ כתב בפ"י מע"ז ה"ו על הראב"ד שכתב איני משוה לו בישיבת הארץ שכתב שטעמו דלמה ימנעו אותו מישיבת הארץ הא ליכא למיחש ביה פן יחטיאו שלכן כתב דגם הרמב"ם מודה שאם מעצמו קיבל עליו ז' מצות שאין מונעין אותו מישיבת הארץ ולא בא לומר אלא שאין ב"ד מקבלין אותו, אין כוונתו משום שלשון אין מקבלין הוא רק דין דלכתחלה דזה שאינו בדין ג' תושב ואין מצוין להחיותו הוא אף בדיעבד ורק שלענין היתר הישיבה שאין מונעין אותו הוא מסברא מאחר דליכא חשש דפן יחטיאו. עכ"פ כיון דבחסרון קבלת מצוה אחת אינו גר יקשה דהרי נכרית זו לא קבלה עליה איסור לאו דעבד, ואף שלא ידעה מהאיסור שודאי גר שלא ידע שום מצוה נמי הוי גר אם קבל עליו לנהוג בכל דיני ישראל כשידע מהם כמפורש בשבת דף ס"ח בגר שנתגייר בין הנכרים שהוא גר אף שלא ידע מאיסור ע"ז ומאיסור שבת כלל, וגם בסברא פשוט הוא דהא אינו צריך ללמוד כל הש"ס והש"ע קודם שיתגייר, מ"מ לאו זה דאיסור עבד אילו היתה יודעת מזה לא היתה מתגיירת והוינן אנן סהדי שלא היתה מקבלת מצוה זו.